

2016

КРИТЕРИИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ В УНИВЕРСИТЕТА ПО ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ – ПЛОВДИВ

В изпълнение на Договор №BG051PO001-4.3.04-0008/Ser-2/09.05.2013 с предмет „Разработване на критерии за съдържание на учебните материали и разработване на вътрешни университетски стандарти за тестване, контрол и оценяване на знания“, част от изпълнението на Договор BG051PO001-4.3.04-0008, Проект „Стъпка към ново образователно бъдеще с електронни форми на дистанционно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и бюджета на Република България

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ	5
III. ВИДОВЕ УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА	8
IV. КРИТЕРИИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ	10
V. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА	17
VI. СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЪДЪРЖАНИЕТО НА РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА	25
VII. ПОДГОТОВКА НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА	43
VIII. КАЧЕСТВО НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА	45

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Критериите за съдържание на учебните материали и помагала за дистанционно обучение в Университета по хранителни технологии – Пловдив са изготвени като част от изпълнението на Договор №BG051PO001-4.3.04-0008/Ser-2/09.05.2013 с предмет „Разработване на критерии за съдържание на учебните материали и разработване на вътрешни университетски стандарти за тестване, контрол и оценяване на знания”, по проект „Стъпка към ново образователно бъдеще с електронни форми на дистанционно обучение”, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и бюджета на Република България.

Бързото навлизане на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) във всички сфери и на всички равнища на образователни услуги и интегрирането им в обучението е ключов фактор за модернизация на образователните и квалификационни системи. Опитът на престижни международно признати университети показва, че ИКТ в образованието, използвани за дистанционно обучение, променят начина на преподаване и учене. По този начин се предоставят нови възможности за повишена роля на стандартизация, разширено участие в ученето през целия живот, персонализиране на учебния процес, обогатяване на учебния опит и качеството на учене.

Дистанционното обучение по своята същност и организация се характеризира с гъвкавост, достъпност, удобство, икономичност, лесно създаване и преработка на учебното съдържание и бързо разпространение. Главната му особеност е нарастващата значимост на учебно-методическото обезпечение на дисциплините, наред с наличието на работеща информационно-образователна среда, възможностите за провеждането на мониторинг в реална среда за напредъка на обучавашите се и обратната връзка със студентите.

Дистанционното обучение е форма на обучение, при която между студентите и преподавателите се осъществява обмен на информация в електронен вид или чрез мултимедия, или се извършва комуникация посредством компютри, свързани в мрежа (интернет).

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

В основата на разработените Критерии за съдържание на учебните материали и помагала за дистанционно обучение в Университета по хранителни технологии – Пловдив са:

- Характеристиките на дистанционното обучение.
- Определението, че висшето образование е обществено благо и обществена отговорност.
- Стратегията „Европа 2020” и нейната цел ЕС да се превърне в най-конкурентноспособната икономика базирана на знанието в света до 2020 г.
- Декларацията на ЕС за целите на образованието и вписаната в нея идея за създаване на европейска зона на висше образование и превръщането на Европа в световен лидер в качествено образование до 2020 г.
- Болонското споразумение и произтичащото от него желание за задоволяване потребностите на европейската икономика от специалисти в ключови сфери, осигуряването на повече работни места за висшисти, разработването на съвместни системи за образование и оценяване.
- Възможностите на информационните и комуникационни технологии в обучението.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

II. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

С този документ се определят критериите за съдържание на учебните материали и помагала за нуждите на дистанционното обучение в Университета по хранителни технологии – Пловдив.

Критериите за учебните материали и помагала се отнасят до тяхното съдържание, дизайн и формат.

По смисъла на този документ учебен материал за дистанционно обучение е: произведение, създадено в резултат на приложен научен подход, образователен стил и творческа дейност, което е одобрено от Декана на съответния факултет на Университета по хранителни технологии – Пловдив и е предназначено за осмисляне на същността на изучавания учебен материал и за подобряване на учебния процес при дистанционното обучение.

Учебните материали са предназначени за студентите в дистанционно обучение и за студентите в чиято учебна програма са предвидени дистанционни модули (по задължителни, избираеми или факултативни дисциплини). Задачата им е да подпомагат цялостното обучение на студентите по определена учебна дисциплина за овладяване на знания и умения и за получаване на професионални компетенции, определени с държавните изисквания за придобиване на висше образование.

Учебните материали се създават за определена учебна дисциплина, предназначена за задължителна, избираема, факултативна и практическа подготовка, и в съответствие с учебните програми и планове за дистанционно обучение.

По смисъла на този документ учебно помагало за нуждите на дистанционното обучение е: произведение, създадено в резултат на приложен научен подход, образователен стил и творческа дейност, което е одобрено от Декана на съответния факултет на Университета по хранителни технологии – Пловдив и е предназначено да подпомага обучението на студентите по определена учебна дисциплина, изучавана дистанционно.

Учебните помагала са предназначени за студентите в дистанционно обучение и за студентите в чиято учебна програма са предвидени дистанционни модули (по задължителни, избираеми или факултативни дисциплини).

Основните функции на учебните материали и помагала са насочени към:

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

- Конкретизиране, разширяване, задълбочаване или надграждане изцяло или в отделни части на учебното съдържание;
- Затвърдяване или практическо прилагане на усвоените знания, умения и придобитите професионални компетенции;
- Анализиране, осмисляне и реализиране на образователните цели и на учебното съдържание;
- Осмисляне и осъществяване на интегративни връзки между учебните предмети в една или повече професионални области или между учебните дисциплини или модули по образователно-квалификационни степени;
- Самооценка на постиженията на студента;
- Овладяване, формиране на умения и практическо прилагане на усвоените умения по учебни дисциплини по учебните програми и планове, определени с държавните изисквания за придобиване на висше образование.

Учебните материали и помагала се организират/изготвят на базата на квалификационните характеристики на съответната специалност, утвърдените учебни планове и учебни програми.

Съдържанието и структурата на учебните материали и помагала се определя в зависимост от квалификационните характеристики на съответната специалност.

Квалификационните характеристики и учебните планове се приемат от Факултетните съвети и се утвърждават от Академичния съвет на университета.

В **учебните планове** се включват задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

- Задължителните дисциплини осигуряват фундаменталната подготовка, необходима за придобиване на професионална квалификация. Изучаването им и полагаането на изпитен тест по тях е задължително. Целта им е да представят в систематизиран вид (от уводен към специализиращ) поддисциплини или отделни дялове от научното направление на програмата, разглеждайки и обяснявайки широк кръг от факти, наблюдаеми явления, събития, процеси, структури, причинни, логически, функционални, числови и времеви зависимости с помощта на специализирани научни понятия, теории, методи, експерименти и др. В тези курсове студентите усвояват основите на специфичния понятиен речник на съответната научна дисциплина.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
**„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”**
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

- Избираемите дисциплини дават възможност да се засили специализираната подготовка. Целта им е да представят систематично специален дял или проблемно поле от професионалното направление. В тези курсове се доизгражда и диференцира специализираният понятиен речник на съответната дисциплина.
- Факултативните дисциплини дават възможност за допълнителна подготовка в зависимост от интересите на студентите. Целта им е чрез разглеждане и обсъждане на отделни научни задачи, решаване на казуси, анализ на проблемни ситуации и познавателни дилеми, извършване на реални и мислени експерименти, решаване на практически задачи, извършване на наблюдения, лабораторни изследвания, упражнения и др. да запознаят студентите с обхвата, спецификата и основните проблеми на професионално направление на програмата, да въведат основни понятия за това направление и да демонстрират някои от главните методи, без да се излагат цялостни теории.

Учебните програми по дисциплини се обсъждат на катедрени съвети и на заседание на комисиите по качество на обучението в съответния факултет, приемат се от Факултетните съвети и се утвърждават от деканите.

Учебно-методически материали по дадена дисциплина е съвкупност от материали (учебна програма, учебен план, лекции, материали за практикуми, методически пособия, средства за контрол на знанията, справочници, приложения и др.), които в пълен обем обезпечават преподаването по съответната дисциплина. Подготовката на комплекта от учебно-методически материали е първият етап от работата по подготовката на методическото обезпечаване на дисциплината.

Електронен учебен курс е отделен електронен учебен ресурс, позволяващ провеждането на обучение, самообучение и оценяване на получените знания по съответна дисциплина. Представява набор от учебни материали за съответен предмет от учебната програма на дадена специалност, проектирани по специален начин и във вид годен за дистанционно обучение.

Кейс (case) е набор от учебни материали на разнородни носители (печатни, аудио-, видео-, електронни материали) и описание на конкретна практическа ситуация дадени на студента за самостоятелна работа и за анализ.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

III. ВИДОВЕ УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА

За нуждите на дистанционното обучение в Университета по хранителни технологии – Пловдив се разработват учебни материали и помагала, отговарящи на 4 равнища на технологична осигуреност:

- **Първо равнище** - Учебни и методически материали на хартиен носител или техните електронни варианти.
- **Второ равнище** - Мултимедийни и интерактивни учебни материали, разпространявани на електронни носители, магнитни и оптически дискове, аудио- и видео-средства.
- **Трето равнище** - Учебни материали и модули за обучение и оценяване, разположени на специализирани сървъри с гарантиран високоскоростен достъп до интернет.
- **Четвърто равнище** - Учебни материали и ресурси за самоподготовка, разположени в базираната в интернет система за дистанционно обучение с гарантиран високоскоростен достъп. Системата показва организацията и провеждането на дистанционното обучение и е интегрирана база с персонални данни, учебни програми и виртуални учебни материали, задачи и тестове.

Като планирано логически свързано **съдържание**, учебните материали, които следва да се изготвят за реализиране на дистанционното обучение могат да бъдат:

- Лекции.
- Учебници в книжен или електронен формат поставен в интернет.
- Мултимедийни материали – презентации и мултимедийни материали с аудио и/или видео фрагменти – видеолекции, учебни филми и др.
- Учебни помагала и речници.
- Публикации.
- Ръководства.
- Речници.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

- Задания за разработване на курсови работи, реферати и други разработки.
- Интерактивни учебни материали.

В зависимост от **произхода** си, разработваните учебни материали и ресурси за дистанционно обучение в УХТ могат да се класифицират на:

- Вътрешни учебни материали и ресурси, изготвени от преподавателския състав на университета.
- Външни учебни материали и ресурси, изготвени от външни за университета преподаватели, автори или колективи, придобити възмездно или възложени им по реда на Закона за обществените поръчки.

Учебните материали и помагала за самоподготовка, използвани в дистанционната форма на обучение в УХТ по дадена специалност, трябва да осигурят не по-малко от 75 % от учебното съдържание на учебната програма, в съответствие със спецификата на специалността и съобразно настоящия документ.

При организирането и провеждането на дистанционна форма на обучение в УХТ за придобиване на образователно-квалификационна степен, учебните материали и ресурси за самоподготовка от трето и/или четвърто технологично равнище трябва да бъдат не по-малко от 70 %.

Не по-малко от 70% от учебните материали и ресурси за самоподготовка трябва да са достъпни чрез интернет базираната университетска система за дистанционно обучение с гарантиран високоскоростен досег до тях.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

IV. КРИТЕРИИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

При разработване на съдържанието на учебните материали и помагала за дистанционно обучение трябва да се имат предвид следните основни критерии:

- **Ясно формулирана целева група** с изяснение за кого е предназначено учебното съдържание.
- **Ясно и точно формулирани цели на обучението** - Какво се очаква да знае и може обучаемият в резултат на обучението.
- **Информационно осигуряване** – Включва:
 - Ясно формулиране на предназначението и целта на образователното приложение, дефиниране на основните задачи и очакваните резултати. Учебните материали трябва да имат резюме, което да представя в синтезиран вид съдържанието на предстоящия за изучаване материал.
 - Учебното съдържание трябва да съответства на целите и задачите. Да бъде вярно, с точна фактология и пълнота. На всеки учебен материал трябва да бъдат означени датата на създаване и датата на последната му актуализация, както и данни за автора (авторите). Задължителен елемент е наличието на списък на използваната литература и коректни цитирания в самите учебни материали и помагала. Препоръчително е да се използват валидни хипервръзки към адреси от Интернет.
 - Учебното съдържание трябва да е достоверно, актуално, достъпно и представено по подходящ за целевата група начин.
 - Съдържанието на учебните материали и помагала трябва да бъде граматически правилно построено, да е спазена пунктуацията и да е правилен правописът.
 - Използване на подходящ езиков стил и терминология, съответстващи на учебното съдържание и подходящи за съответната аудитория. По отношение на терминологията следва да се използва общоприетата, както и правилно да се дефинират професионалните термини. Добре е да се използват коректни

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

съкращения и абривиатури, като чуждите абривиатури да имат транскрипция и на български.

- Диференциране – Авторите на учебните материали и помагала трябва да акцентират върху най-съществените и важни елементи, върху степента на сложност (трудност) на материала, както и върху различния тип на съдържанието (теория, коментар, съвет, нова информация, преговор).
- **Достатъчност на информацията по задължителните (основните) учебни дисциплини от учебната програма.**
- **Използване на педагогически методи, форми и организация на учебното съдържание** – По отношение на този критерий следва да се имат предвид:
 - Подходящ педагогически дизайн, даващ възможност учебното съдържание да се представя/овладява чрез подходящи педагогически методи/дейности - активно учене, интерактивност.
 - Правилната сегментация на учебния материал на отделни стъпки.
 - Подходяща продължителност, ясна структура, последователност и взаимосвързаност на стъпките на изучавания материал.
 - Добре е да се спазва последователността на поднасяне от познатото към непознато, от по-лесно към по-трудно.
 - Препоръчително е да е наличен речник на основните термини.
 - Използване на различни дидактически методи за обучение (информационно рецептивен, асоциативен, репродуктивен, еволюционни и др.). Препоръчително е да има балансирано съотношение между пасивните и активни методи за учене.
 - Използване на разнообразни дидактически форми - лекция (теория), упражнение, семинар, дискусия, самостоятелна off-line работа (есета, проекти, казуси), самоконтрол чрез автоматични тестове.
 - Индивидуална насоченост на учебните материали и помагала – Могат да бъдат предвидени предварителни тестове за определяне нивото на познаване на материала. Обучаемият може сам да избира последователността за учене, кога да прекъсне и кога да продължи, което налага наличието на обзор на разделите в началото и свободен достъп до всички тях.
- **Подходящо визуално представяне и илюстриране**

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

- Нагледност на учебното съдържание – Визуализацията на учебния материал е от съществено значение за неговото осмисляне и разбиране от страна на студентите. Визуалните начини за представяне на информация играят важна роля в мислителните процеси по следните причини:
 - С използването на графични схеми е по лесно да се разбере изучавания проблем;
 - Графиката помага нагледно и разбираемо за преподавателя, а в последствие и за обучаемите да си представят структурата на решаваната задача;
 - Когато информацията е представена графично е по-лесно да се генерират нови идеи;
 - Графичните образи в човешкия мозък повишават мотивацията за възприемане на идеи;
 - Използването на графични схеми прави мисленето по-гъвкаво и критично.
 - Съществуват множество проверени във времето начини за повишаване на мисловната активност, като повечето от тях включват методи базирани на графични изображения.
 - Дори прост пространствен образ стимулира мозъка за изработване на нови идеи много по-добре, отколкото множество думи.
- Използване на презентационни средства – При подготовката на учебните материали и помагала могат да се използват различни мултимедийни средства - текст, графика, анимация, звук, снимки и др., съответстващи на образователните цели. Използваните мултимедийни приложения трябва да са комбинирани по подходящ начин.
- Екранен дизайн – Учебните материали и помагала трябва да бъдат структурирани така, че да имат структурирана информация в екрана, лесна за ползване от студентите. В тази връзка трябва да се имат предвид правилните цветови решения (да не дразнят окото), открояване на важната информация, подходящи полета около текста и неизползването на отвличащи вниманието анимирани гифове при работа с учебното съдържание и тестовете.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

- Важен елемент от подготовката на учебните материали и помагала са техните текстови характеристики. На практика това означава: четливи текстове, използване на подходящи шрифтове, както и такива за маркиране на отделните стъпки на материала, еднакъв шрифт за всички еднотипни структурни единици (заглавия, забележки, термини и др.), еднотипен формат на всички абзаци в основното съдържание (отстъп на първия ред, подравняване, междуредие).
- **Модулен принцип, приложим за бакалавърските програми** – Системата и организацията на учебното съдържание се осъществява на модулен принцип, съгласно който:
 - Учебните планове, програми и календарни графици съдържат около 25-28 тематични блокове-модули на учебното съдържание на дадената специалност, разпределени в три части:
 - Базова подготовка;
 - Отраслова подготовка;
 - Специфична подготовка по дадената специалност.
 - По всеки модул студентите получават разработки в електронна форма по включените в него теми, пригодени за самостоятелно изучаване. Заедно с това при необходимост се публикуват извадки от нормативни актове, примери за добри практики, обзори, образци, модели и други помощни материали. Обучаемите получават също така практически задания за самостоятелна работа под формата на задачи, казуси, тестове, курсови работи и др., както и препоръчана литература по всеки тематичен блок.
 - По време на изучаването на публикуваните учебни материали по съответния модул, студентите имат възможност да задават онлайн въпроси на преподавателите по всеки модул за тълкуване, коментар или разяснения, свързани с изучаваната проблематика. Отговорът на тези въпроси се извършва по време на предвидените в календарния график консултации.
 - Обучението по всеки модул завършва с онлайн решаване на тест и/или практическо задание за проверка и оценка на придобитите знания и умения, които са активни във фиксирана в календарния график дата и времеви интервал. След тяхната проверка и оценка от преподавателя се публикуват оценките, заедно с рецензия за

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

резултатите и допуснатите грешки. Изпитните тестове съдържат определен брой открити и закрити въпроси, чието правилно решаване носи определен брой точки. Оценките се изчисляват по формула, която превръща общия брой точки в оценка по шестобалната система.

- Всеки модул на учебния план се изучава в определен времеви интервал, чиято продължителност се определя в зависимост от сложността на изучаваната проблематика, обема на учебния материал и естеството на практическите задания.
- **Комплексност** - Отразява всички етапи от формирането на знания и умения. Комплексността се изразява в това, че всички материали за дистанционно обучение трябва да бъдат координирани, последователни, модулни по своя характер. Това се отнася както за една академична дисциплина, така и за блок от дисциплини и за всички дисциплини на конкретна специалност. Комплексността на учебните материали намира изражение и в това да се използват определения, които са общоприети в областта на знанието и се отговаря на изискванията на съответната учебна програма.
- **Пълнота на съдържанието** – Всеки обучителен модул трябва да включва следните компоненти:

Теоретични знания

- Анотация
- Теоретично ядро
- Примери
- Тест за проверка на знанията

Практически знания

- Въпроси към теоретичното ядро
 - Казуси към теоретичното ядро
 - Задачи за упражнения
-
- **Простота и гъвкавост на представяне на учебните материали и помагала** – Необходимо е учебното съдържание да е разработено в подходящ формат, позволяващ лесното му комплектоване, добавяне на нови модули, корекции

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

и т.н. Учебните материали и помагала трябва да имат ясна, точна и проста конструкция.

- **Релевантност на информацията.**
- **Променливост в съдържанието и методите на обучение**, както и възможност за усъвършенстване и развитие изменение на учебното съдържание.
- **Оригиналност и новост при структуриране на съдържанието на учебните материали и помагала** – интерактивност, диалогичност, проблемност, практическа ориентация и ориентираност към действието.
- **Ефективна комуникация и обратна връзка** на обучаемия с теоретичния материал и средствата за самопроверка на знанията по него. Трябва да се предвидят възможности за използването на различни средства за комуникация – текст, звук, видео и др. Така студентите няма да са само пасивни „потребители“ на адаптирана информация, но и ще участват пряко в учебния процес, по аналогия с ключовото понятие *chaîne opératoire*. Така може да се избегне фронталното преподаване и представяне на информацията от лекциите.
- **Самоконтрол и контрол** – Всеки учебен материал (основно лекция) следва да бъде съпроводен с разработени средства за проверка на знанията и уменията на обучаемите – въпроси за самоподготовка, тестове, задачи, решаване на казуси, разработване на курсови задачи и др. Тестовата база трябва да обхваща в пълна степен предвидения за изучаване материал, както и да са ясни начинът за отговор на въпросите или решаване на задачите и механизъмът за формиране на оценката при самоконтрола и контрола.
- **Различни помощни средства** – Разработващите учебните материали и помагала трябва да имат предвид и възможността за тяхното съпровождане от допълнителни пояснения и инструкции, различни помощни шаблони и формуляри, подпомагащи подготовката на самостоятелните работи и курсовите задачи, както и помощни материали за оценка на знанията на студентите.

Когато се разработва съдържанието на учебните материали и помагала трябва да се имат предвид и техните функции:

- Информационна;
- Презентационна;
- Педагогическа функция;

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

- Комуникационна;
- Контролна функция;
- Подпомагаща функция;
- Поддържаща функция; и
- Еволюционна функция - възможност за мониторинг, усъвършенстване и развитие.

Интернет базираната университетска система за дистанционно обучение е огромно хранилище на информация, по-голямата част от която е свободно достъпна за студентите. Те могат да я изследват и да използват част от нея за своите проекти или просто от професионален интерес. Такова голямо количество информация, обаче, може да е опасно за учебния процес, защото има вероятност да отклони вниманието от основните принципи и темата на курса, и дори да обезсърчи студентите. Най-често срещаната реакция на студент, който се опитва да се пребори с такава ситуация е „Никога няма да мога да науча всичко това“. Даващите прекалено много възможности за избор среди за обучение често предизвикват хаос и ентропия и карат студента да се отклонява от първоначалната задача.

Друг въпрос, който трябва да се има предвид когато се подбират материалите за дистанционния курс е дали учебните материали да са на хартия или в електронен формат:

- Учебните материали и помагала в електронен вид могат много лесно да се публикуват в интернет базираната университетска система за дистанционно обучение, откъдето студентите ще имат бърз достъп до тях, или да се изпратят като електронна поща.
- При хартиените учебни материали и помагала варианта е предоставянето им по време на кампанията за записване на съответната учебна година или изпращането им като куриерска или пощенска пратка.

Но двата подхода – учебни материали и помагала на хартия и в електронен формат могат да се комбинират по подходящ начин. Препоръчително е с оглед на икономичността и удобството да се използват електронни учебни материали и помагала. Информация за курса, като разписание, данни за лектора, учебна програма и др. най-често е информация, която не се променя по време на курса. Добре е тя да се праща на студентите по e-mail и/или да се публикува в интернет базираната система за дистанционно обучение, така че студентите да имат достъп до нея по всяко време.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

V. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА

Учебните материали и помагала, предназначени за дистанционно обучение представят цялото планирано учебното съдържание, разделено на отделни теми, които са логически свързани. Тяхното разработване следва да отговарят на академичните стандарти за форма и съдържание.

Учебните материали и помагала се разработват като уникални DOC (Word и Excel), PDF и HTML файлове, PowerPoint – презентации или аудио или видео файлове.

Основните им компоненти са:

- Текст - Класически линеен текст (включително пояснителни изображения), разпространен в електронен вид (дигитализирани статии, книги, лекции и др.).
- Хипертекст - Текст с интегрирани изображения и връзки към други негови части или към външни източници (уеб страници, сайтове, библиотеки, литература и др.).
- Презентация - Текст, изображения или друго съдържание, представени мултимедийно (разработени на PowerPoint, въведени като галерия и др.).
- Аудио - Запис на лекция, обяснение, пример и др.
- Филм - Запис на лекция, режисиран филм (научен, научно-популярен) и др.
- Мултимедия - Демонстрации, виртуални модели, интерактивни модели и др.

Учебните материали и помагала задължително отговарят на следните изисквания:

- Разработени са чрез използване на възможностите на Microsoft Office;
- Представяват PDF, HTML, аудио- и видеофайлове;
- Имат активно съдържание в електронен вид;
- Разполагат с изведени ключови думи;
- Могат да бъдат размножавани на хартиен носител с изключение на аудио- и видеофайлове;
- Налични са линкове към сайтове за допълнителна информация.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Учебните материали и помагала за дистанционно обучение, публикувани в Интернет базираната система, позволяваща и тяхното отпечатване, включват:

- Анотация;
- Учебна програма;
- Литература (основна, допълнителна и интернет приложения);
- Лекции и въпросници за активните форми;
- Тестове и задачи;
- Упражнения;
- Списък с теми за курсови работи (проекти) и указания за разработването им.

Учебното съдържание трябва да бъде максимално гъвкаво и съобразено с използването на всички достъпни ресурси на платформата.

- **Изисквания при съставянето и оформянето на учебните материали и помагала**

Създаването на писмени учебни материали и помагала включва два етапа:

1. Съставяне.
2. Оформяне.

Съставянето е работен процес, при който се формира съдържателната част на учебните материали и помагала, като се изисква правилно словесно оформяне на граматическата и синтактичната постройка, която не допуска различни тълкувания. Оформянето е кореспондентска дейност, при която на документа се дава точно определен вид, в съответствие с изискванията, каквито нормативните изисквания, вътрешният ред и организацията на работа са установили.

Съставителят на учебен материал или помагало трябва да има предвид следните принципни положения за добро писане:

- **Наличие на ясна цел** - Преди да се напише даден материал или да се оформи дадено помагало, пишещият трябва да е наясно с целта, заради която ще комуникира и която се стреми да постигне.
- **Съсредоточеност върху аудиторията** – Комуникацията, независимо от нейната форма, няма да свърши своята работа, ако не бъдат обмислени и съобразени потребностите, отношенията и

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

информационните предпочитания на набеязаната студентите. При осъществяване на писмени комуникации е необходимо да се държи сметка за тези характеристики на аудиторията, тогава отправеното послание ще има по-силно въздействие.

- **Ясно изразяване на ключовото послание** - Винаги трябва да се мисли за посланието, което аудиторията трябва да отнесе със себе си. То трябва да бъде ясно и конкретно.
- **Съблюдаване икономията на думи** – Всяка дума би трябва да има свое място, за да отразява логическа мисъл. Излишните думи затрудняват четящият и променят смисъла на онова, които е трябвало да се каже.
- **Придържане към темата** – При презентации и оформяне на писмени материали е желателно пишещият да се придържа към основната тема и да не се засягат други странични въпроси. Прехвърлянето към други теми носи риска да се прекъсне връзката, остава в четящия чувството за неудовлетвореност и неразбиране на посланието.
- **Употреба на прости изречения** – Изреченията са основните градивни елементи, желателно е те да бъдат къси и неусложнени. По този начин и мисълта ще бъде гладка и написаното разбираемо.
- **Обмисляне стратегията на изложението** – Стратегията на изложението засяга авторството, времевата съобразеност и формата на предаване. Пишещият трябва да е наясно и за другите възможности за комуникация – по телефона, презентация пред аудитория или делова среща. Трябва да се имат предвид и компетенциите на пишещият – неговите способности, умения и мотивация.
- **Пълнота** – Разработките са пълни, като се засягат всички въпроси по темата и се добавят допълнителни при необходимост.
- **Краткост** – Не е препоръчително да се използват многословни изрази. Важните моменти следва да се излагат кратко и с добре подбрана текстообработка.
- **Конкретност** – Добре е да се правят действени изявления, да се избират изразителни думи, добре подбрани прилагателни и наречия. Препоръчително е да има конкретика.
- **Яснота** – Трябва да се използват ясни думи и изрази, илюстрации и други нагледни средства, ако това е необходимо. Някои важни неща

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

могат да бъдат отличени с друг шрифт, цвят, или по друг начин, така че да се даде по-голяма яснота и нагледност на писмените материали.

- **Стилът на учебните материали и помагала трябва да се характеризират с точност, яснота, коректност и последователност.** Изразните средства са в съответствие с установената терминология и нормативните разпоредби (ако е приложимо), без да се употребяват диалектизми, жаргон, синоними.

При оформяне на съдържанието учебните материали и помагала е необходимо да се спазват следните взаимосвързани и логически елементи:

- **Въведение** - Съдържа повода за написване на учебния материал или помагало, неговата цел и предназначение.
- **Изложение** - Най-съществената част на материалите и помагалата, която засяга главния въпрос, който се развива. Кратко, ясно и убедително трябва да се предаде целта на документа, да има логическа последователност. Текстът трябва да е хармонично разделен на отделни части, като ключовите понятия и съществени моменти да бъдат маркирани.
- **Заключение** - Логически завършек на съдържанието. Включва обобщение/ резюме на изложението и конкретни изводи. Може да се акцентира върху ключови понятия, въпроси за самоподготовка, препоръчана допълнителна литература или източници на информация, и др.

Схематичното построяване на структурата на учебните материали и помагала следва да изглежда така:

I. Въведение

II. Нахвърляне на текста:

- Преимущества;
- Как да се започне?

III. Обръщане внимание на структурата:

- Увод;
- Изложение;
- Заключение.

IV. Използване елементи на дизайна:

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

- Заглавия, подзаглавия, шрифтове;
- Графично изображение и илюстрации;
- Оформяне на отделните абзаци.

Добрата абзацова конструкция следва да съдържа три елемента: повдигане на въпрос, позиция (гледна точка) и подходящо разискване (анализ). Най-напред идва повдигането на въпроса.

Друг важен елемент за структурирането на учебните материали и помагала е създаването на ефективни преходи между изреченията в рамките на абзаците и между самите абзаци. Без такива преходи студентите биха се затруднили да установят връзката между идеите и развитието на който и да било аргумент. Самата писмена разработка става накъсана и нелогична. За гладкото преминаване и връзка между абзаците може да се използват преходни изречения или отделни словосъчетания (*Например....., В резултат на, В крайна сметка, Въпреки това, От друга страна и др.*).

- **Стандарт за разработване на учебни материали и помагала за дистанционно обучение**

1. Изготвяне на чернова

Стъпка 1	1.Подготовка	Определяне на целите и задачите на учебния материал или помагало. Разработване на структура, съдържание по модули, раздели и теми. Подготовка на съдържание на отделните елементи на учебния материал или помагало.
Стъпка 2	1. Чернова	Авторите планират да подготвят чернова. Ако няколко автора подготвят отделни елементи на учебния материал или помагало,

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

		ръководителят на екипа има задачата да ги обедини в единен текст.
	2. Форматиране	Ангажираните преподаватели изчистват стилистично текста на учебния материал или помагало.
	3. Редактиране	С тази операция се цели да се постигне яснота, добра организация, свързаност на текста на учебния материал или помагало.
	4. Рецензиране	Получава се странично мнение на изготвения учебния материал или помагало от вътрешен или външен за съответната катедра рецензент.
	5. Включване на мнението на рецензента	При коригирането на учебния материал или помагало се вземат или не предвид бележките на рецензента. Водещият преподавател има задачата да нанесе бележките и да направи нужните промени в текста, както и при необходимост да проведе среща с рецензента за изясняване на вижданията им.
	6. Проверка на правописа	Преди да се финализира текста на учебния материал или помагало се прави проверка на правописа.
Стъпка 3		
	1. Изготвяне на предварителна концепция на дизайна	Изготвя се предварителна визия на учебния материал или помагало. Възможно е да бъдат направени дизайнерски решения по отношение на оформление, снимков, картов, графичен и др. материал.
	2. Избор на снимки, илюстрации, таблици, графики, диаграми и др.	Избор на илюстрации, таблици, графики, диаграми, справочен и допълнителен материал, който ще се

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

	използва за разработката на учебния материал или помагало . Разработка на тестове за проверка на знанията, задачи, казуси и други материали за самоподготовка и самоконтрол.
3. Първоначално оформление	Преглед на първоначалния текст на учебния материал или помагало и поставяне на графичните елементи
4. Екипен преглед на дизайна и първоначалното оформление	Екипът, отговорен за изготвянето на учебния материал или помагало преглежда и коментира всички аспекти на дизайна и преценява как стои текста.
5. Проверки	Правят се проверки на съответствието и при необходимост промени.
6. Финализиране на спецификациите	Отговорният/ите преподавател/и финализират спецификацията за печат и публикуване в интернет базираната университетска система за дистанционно обучение.

2. Финализиране на учебните материали и помагала

Стъпка 1

1. Финализиран текст	Финализира се съдържанието на учебния материал или помагало, както и приложенията към него.
2. Подобрения на дизайна и оформление на крайния текст	Нанасяне на последни корекции по дизайна на учебния материал или помагало.
3. Финален преглед от екипа	Водещият преподавател потвърждава, че финалната версия на учебния материал или помагало е одобрена.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	4. Финални проверки	Финални проверки на учебния материал или помагало. Могат да бъдат нанасяни минимални и несъществени промени. Окомплектоване на файловете.
Стъпка 2		
	1. Реализация	Електронните учебни материали и помагала се публикуват в интернет базираната система за дистанционно обучение на УХТ
Стъпка 3		
	1. Аprobация	Внедряване на изготвените учебни материали и помагала с цел идентифициране на грешки, неправилни елементи на текстовете и графичните елементи, неудобство за навигация и др.
	2. Добавяне на промени във файла	Корекция на съдържанието на учебните материали и помагала на базата на резултатите от апробацията (изпитването).

- **Основни правописни правила**

Съобразеният с правописните правила текст се възприема леко и гладко, като особено това важи за учебните материали и помагала, предназначени за самоподготовка. При съставянето и оформянето на този тип документи е препоръчително да се прилагат утвърдените се като положителни принципи в съвременната правописна практика и БДС.

За граматическата коректност на учебните материали и ресурси на български език задължително трябва да се прави проверка за наличие на правописни и стилистични грешки (речници и електронни редактори, част от възможностите на Word).

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

VI. СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЪДЪРЖАНИЕТО НА РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА

1. Лекции

<p>Същност:</p>	<p>Форма на преподаване и представяне на нови знания за обучавани лица, в основата на която е учебния материал. За нуждите на дистанционното обучение лекцията е набор от страници с развит учебен материал, които завършват с въпроси или тест за предварителен контрол. В зависимост от точността на отговора, студентът преминава към следващата лекция или се връща към предишната.</p>
<p>Изисквания към съдържанието на лекцията:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Лекцията се характеризира с висок фокус и голямо информационно съдържание. В нея преподавателят може да покаже/ изкаже личното си отношение към учебния материал. • Ясно формулиране на темата на лекцията. • Лекцията трябва да дава на студентите свързани помежду си знания. • Да възбуди интереса на студентите по темата, да провокира творческо/ логическо мислене и да им даде насока за самостоятелна работа. • Лекцията трябва да бъде разработена така, че да са включени достоверни данни, актуалното състояние и новостите в съответното тематично научно направление. • Използване на разбираема реч, недопускаща двусмислия. • Спазване на стандартните обозначения на величини, въведени в дисциплината, както на символи, обозначения и термини. • За по-голяма прегледност на информацията, съдържаща се в лекцията, е добре основните понятия и термини да бъдат дадени в курсив, с

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

	<p>подходящ шрифт и др.</p> <ul style="list-style-type: none"> • За повече яснота на текста на лекцията може да се използват таблици, диаграми, графики, схеми, илюстрации и др. • Изводи към отделните елементи на лекцията. • Разработени упражнения, допълнителни въпроси за самостоятелна работа и самоконтрол.
<p>Примерна структура на лекцията:</p>	<p>Академичната лекция в университета трябва да има ясна и строга структура. Обикновено се състои от три части:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Въведение – Определя темата, плана и целта на лекцията. Неговото предназначение е свързано с това да предизвика интерес в студентите и да ги информира за това каква е темата и нейната актуалност, основната идея на проблема (основния въпрос), както и да направи връзката с предишните и следващите теми, и ключовите въпроси. Въведението трябва да е кратко и целенасочено. 2. Изложение - Това е основната част на лекцията, в която се описва научното съдържание на темата, развиват се основните въпроси, прилага се система от доказателства и целесъобразни методически примери. В хода на изложението на темата се използват всички методи и форми на разсъждение, аргументация и доказателства. Всяко теоретично твърдение трябва да бъде обосновано и доказано, като се има предвид неговата формулировка и определение, да е ясно и наситено със съдържание. Всички доказателства и разяснения трябва да са направени за достигане на целите на обучението, да разкриват основната идея на темата, нейното съдържание и научни изводи. Всеки въпрос завършва с кратки изводи, логически насочващи студентите към следващият въпрос от лекцията. <p>Препоръчително е всяка лекция да съдържа от 2 до 4</p>

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
**„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
 ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”**
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

	<p>въпроса. Понякога отделните въпроси се делят на подвъпроси, за да улесни представянето на темата и да облекчи образователния процес. Продължителността на отделните части трябва да бъде съизмерима с това каква научна стойност представлява разглежданият проблем.</p> <p>3. Заключение – Обобщава в кратки формулировки основните идеи на лекцията и е неин логически завършек. В заключението може да бъдат дадени препоръки, как да продължи студента да търси ключови лекции и въпроси по цитираната литература.</p>
<p>Обърнете внимание!</p>	<p>Лекциите могат да бъдат по-ефективни, ако са добре планирани и структурирани. Представянето на информация чрез предварително изготвени за целта материали не би могло да се възприеме добре, ако не предвижда стимулиране на мотивацията на учащите и възможности за осъзнато разбиране и приложение в практиката. Ето защо съвременните лекции трябва да използват методи за активно включване на студентите в процеса на обучение, които да ги насърчават в развиването на способности за разбиране, осъзнаване, критично мислене, съпоставяне и анализ на предизвикателни становища и концепции.</p> <p>Препоръчително е да се спазват правописните правила при разписване на учебните материали и помагала.</p> <p>Добре е при подготовката на този учебен материал да се вземат предвид и спецификите за студентите със специални образователни потребности.</p>

2. Учебник

<p>Същност:</p>	<p>Учебникът е систематично изложение на учебен материал, който трябва да бъде усвоен от студентите в дистанционно обучение. Може да бъде в книжен или</p>
------------------------	--

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	<p>електронен формат.</p> <p>Учебникът представя структурирано съответната област в съответствие с учебния план на програмата и нейните компетенции. Учебникът може да е изготвен интерактивно и да предоставя допълнителни възможности за обучение, базирани на електронни носители или чрез посочване на други публикации за задълбочаване на познанията и варианти за самостоятелна работа (упражнения, тестови задачи и ключове за отговори).</p> <p>Електронният учебник (е-учебник) е модерен образователен продукт за индивидуално обучение и богат източник на допълнителни образователни материали за преподавателя.</p>
<p>Изисквания към съдържанието на учебника:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Учебникът трябва да бъде добре информационно обезпечен и да дава изчерпателна, пълна и точна информация за темата на обучението. • Съдържащата се в него информация трябва да помогне на обучаемите да извършат самостоятелен анализ на поставените проблеми. • Следва да може да покаже на обучаемите пътя за прилагане на теоретичните познания на практика, както и да ги поощри към получаването на повече знания. • Използване на ясен, разбираем и достъпен език. • Добре структурирано и лесно за използване съдържание. <p>При разработването на учебника трябва да бъдат взети предвид и:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Образователното ниво на обучаемите; • Възрастта на обучаемите; • Интелектуалните способности на обучаемите; • Срокът на обучение - семестър, академична година, ускорен курс и др.;

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	<ul style="list-style-type: none"> • Утвърдената учебна програма по съответната дисциплина; • Видът на учебника. <p>По отношение на електронният учебник трябва да се имат предвид следните особености:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебното съдържание да е изградено в средата на интернет базираната университетска система за дистанционно обучение, с използване на интерактивните и мултимедийни възможности на средата. • Възможностите за използване на видео и звукови файлове, игри и интерактивни задачи.
<p>Примерна структура на учебника:</p>	<p>Задължителните елементи, които трябва да има учебника са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Въведение в учебната дисциплина. 2. Разделено по теми съдържание, като всяка тема има следните компоненти: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Цели - Защо се изучава темата? 2.2. Изложение - Текстът трябва да е хармонично разделен на отделни части, като ключовите понятия и съществени моменти да бъдат маркирани; 2.3. Обобщение; 2.4. Въпроси за самоподготовка. 3. Обобщение и заключение. 4. Приложения: <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Ключови думи и понятия; 4.2. Примерен тест, валиден за изпит по дисциплината; 4.3. Условия за курсови работи, реферати, есета и казуси. 5. Допълнителни елементи, характерни за

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	<p>електронният учебник:</p> <p>5.1. Интерактивни елементи – Интерактивни графики, таблици, изображения;</p> <p>5.2. PowerPoint презентации;</p> <p>5.3. Статии;</p> <p>5.4. Виртуални ресурси – Връзки към сайтове, виртуални библиотеки и ресурси;</p> <p>5.5. Задачи и електронни тестове;</p> <p>5.6. Видео и аудио материали;</p> <p>5.7. Онлайн форум - Обсъждане на тема (по инициатива на преподавателя);</p> <p>5.8. Онлайн блог - Въвеждане на материали в обособен за целта блог към курса;</p> <p>5.9. Речник;</p> <p>5.10. Примерно разработени самостоятелни работи.</p>
<p>Обърнете внимание!</p>	<p>Препоръчително е да се спазват правописните правила при разписване на учебните материали и помагала.</p> <p>Добре е при подготовката на този учебен материал да се вземат предвид и спецификите за студентите със специални образователни потребности.</p>

3. Учебно помагало:

<p>Същност:</p>	<p>Учебното помагало по дисциплина е съвкупност от разработени теми, въпроси за самоподготовка, примери, практически решения и др., разделени на модули и осигуряващи методически и дидактично изучаването на съответната дисциплина от учебната програма на съответната специалност.</p>
<p>Изисквания към</p>	<p>Изискванията към съдържанието на учебното помагало</p>

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

**съдържанието на
учебното
помагало:**

са:

- Достоверност и съответствие на учебния материал със сегашното състояние на науката.
- Правилно и недвусмислено използването на термини и символи (условни обозначения).
- Спазване на стандартните обозначения на величини, въведени в дисциплината.
- Ясна и разбираема реч. Текстът, като основен елемент на учебното помагало и носител на информация, трябва да е достоверен, да съдържа пълни и точни сведения, изключващи противоречия.
- Основните понятия и термини в учебното помагало трябва да бъдат дадени в курсив и с подходящ шрифт, така, че лесно да изпъкват на фона на целия текст.
- Въведените термини и понятия следва да се определят не само директно в текста, но също така да се повтори в речника, където определенията са придружени от подробен коментар.
- Компоненти на учебното помагало са текстовете, илюстративния материал, справочни материали, интерактивни материали и др.
- Използваните илюстрации, картинки, рисунки, таблици, схеми, диаграми, графики, карти и др. следва да бъдат в подходящ формат - .gif, .jpg, .bmp, .tif и резолюция графичните файлове най-малко 75 DPI.
- Лесна ориентация, бързо и целенасочено движение в учебния материал.
- Подробно описание на рационални методи на обучение, критерии на правилни решения, препоръки за ефективно използване на консултации.
- Наличие на материали за самоконтрол и

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
**„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
 ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”**
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

	<p>оценяване на знанията.</p> <ul style="list-style-type: none"> Обемът на основния текст на учебното помагало (в страници) не трябва да надвишава стойността на 4X, където X - еталон. Основният текст включва общият обем на всички теми плюс допълненията, библиографии, речник на термините.
<p>Примерна структура на учебно помагало:</p>	<ol style="list-style-type: none"> Наименование на учебното помагало по дисциплина. Списък на авторите и създателите на учебното помагало. Година на създаването на учебното помагало и поставянето му в базата данни на информационните ресурси за нуждите на дистанционното обучение. Съдържание на учебното помагало. Анотация с обща информация за дисциплината, основните области, обхвата, целите и резултатите от обучението, както и всички други данни, необходими за ориентация на студентите в учебното помагало. Текстова разработка на всяка една от темите по съдържанието, включваща: <ol style="list-style-type: none"> Наименование на темата; Ключови понятия по темата; Наименование на отделните раздели по темата; Информационен блок за всеки раздел, включващ текстов блок, чертежи, диаграми, графики, таблици, снимки и др.; Резюме на блока; Въпроси за самоподготовка, примери за казуси, задачи и др. Списък с препоръчителна литература, препратки и връзки към интернет ресурси,

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

	които предоставят информация по темата.
	7. Речник на термините.
Обърнете внимание!	<p>Една от най-често срещаните грешки при създаването на курсове за електронно обучение е като учебни помагала да се прилагат електронни копия на стандартни печатни учебници.</p> <p>Препоръчително е да се спазват правописните правила при разписване на учебните материали и помагала.</p> <p>Добре е при подготовката на учебното помагало да се вземат предвид и спецификите за студентите със специални образователни потребности.</p>

4. PowerPoint презентация

Същност:	<p>Презентацията е спомагателен материал за изнасяне на лекция, чиято цел е да въздейства и да убеди аудиторията.</p> <p>Презентациите са средство за предаване на послание на група от хора, особено на студенти и обучаващи се лица. Те могат да се използват за да се убеди аудиторията да предприеме определена последователност от действия, да й се поднесе някаква информация, да се потърси съпричастност или да се осигури форум за дискусия по противоречиви или предизвикателни идеи.</p>
Изисквания към съдържанието . PowerPoint презентацията:	<p>При подготовката на презентация, разработващият преподавател трябва да си зададе и да отговори на няколко ключови въпроси: Защо? Какво? За кого? Как?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Защо? Какво? - Добре е в началото да се разбере правилно целта на презентацията и какво се опитваме да постигнем с нея. Правилният отговор на въпроса „Защо” може да улесни подготовката на конкретната презентация. Ръка за ръка с този

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	<p>въпрос върви и въпроса „Какво” или за каква тема ще говорим. Всеки се интересува най-вече от това каква полза би могъл да му донесе другият или какво удоволствие може да му достави. Ползата обикновено е свързана с интересите на студентите и по тази причина много голяма част от тях се вслушват в презентации, които осигуряват информация приложима към техните собствени практични цели. Други презентации могат да бъдат източници, които допринасят за обогатяването на знанията на студентите по конкретни теми или дисциплини.</p> <ul style="list-style-type: none"> • За кого? - Коя е моята публика? За да се представи конкретна тема под формата на презентация, преподавателите трябва да преценят за кого е предназначена, какъв е профилът на студентите. Преди да се опитвате да ги убеждавате в нещо, дайте им информация и знания, предупредете ги за връзките или недостатъците /слабостите/. Добра тенденция е преподавателите да имат данни защо информацията, която ще се представя е важна за публиката; членовете на групата; възраст; професионална ориентация; ниво на познание относно темата, запознатост с терминологията, какво ще е подходящо да се обясни, какво е възможно да се изключи; очаквани реакции; активност; пасивност; несъгласие; благоприятни или неблагоприятни реакции; мотивация – мотивите и потребностите на студентите. • Как? - Презентацията се структурира преди всичко ясно, разбираемо и в съответствие с това, което искаме да кажем на студентите.
<p>Примерна структура на . PowerPoint презентацията:</p>	<p>1. Въведение – Използва се за подготовка на студентската аудитория. В тази част на презентацията е добре да бъде включена информация за целта на обучението, за аудиторията, за нещо важно и впечатляващо по</p>

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

	<p>темата.</p> <p>2. Изложение - В тази част от презентацията разработващият развива темата в нейното пълно съдържание.</p> <p>3. Аргументация - При аргументирането на презентацията трябва да се представят доказателства или някаква подкрепяща логика на тезата на разработващия. Този раздел е може би най-важният от цялата презентация за привличането на аудиторията към гледната точка на преподавателя. Добре е да се използват само необходимият минимум от фактологичен материал и да се придържате най-много към три или четири основни аргумента.</p> <p>4. Опровергаване - Този раздел е от особена важност, когато предметът на преподаване е противоречив. В него се излага/т противоположна/ни гледна/и точка/и, ако е приложимо.</p> <p>5. Заключение - Заключениеето не бива да резюмира нашите аргументи, а да бъде отправено към аудиторията за търсене на разбиране от нейна страна, за прикана към действие и за одобрение. Тъй като аудиториите са склонни да запомнят последното нещо, което са видели и чули е добре да кажем на своята аудитория какво смятаме, че трябва да мисли или извърши.</p>
<p>Обърнете внимание!</p>	<p>Препоръчително е да се спазват правописните правила при разписване на учебните материали и помагала.</p> <p>Добре е при подготовката на презентацията да се вземат предвид и спецификите за студентите със специални образователни потребности.</p>

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

5. РЪКОВОДСТВО

Същност:	Ръководството представлява набор от инструкции или методи за разрешаване на определени проблеми. Например как да се разработи курсова работа или да се реши казус.
Изисквания към съдържанието на ръководството:	<ul style="list-style-type: none"> • Прост, ясен и недвусмислен език, който събужда доверие в студентската аудитория. • За студентите е важно да извлекат полза при тяхната самостоятелна подготовка. • Събраната информация е добре да бъде сортирана, анализирана и обобщена. • Изгответе план и го следвайте стриктно. • Всичко, което пишете, трябва да има логически свързани начало, основна част и заключение.
Примерна структура на ръководство:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Въведение. 2. Основна част: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Общи изисквания; 2.2. Задължителни изисквания; 2.3. Препоръки. 3. Заключение. 4. Списък с препоръчана допълнителна литература.
Обърнете внимание!	<p>Препоръчително е да се спазват правописните правила при разписване на учебните материали и помагала.</p> <p>Добре е при подготовката на този учебен материал да се вземат предвид и спецификите за студентите със специални образователни потребности.</p>

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

6. Обучителни видеоматериали - видеолекция и учебен филм

Същност:	<p>Видеолекцията представлява запис (или редактиран запис) на реално проведена със студенти лекция. Включително и излъчвана „на живо” по интернет. Преподавателят трябва да бъде в кадър по време на лекцията; на записа да се чува ясно и членоразделно речта му, както и евентуалните интервенции на студентите. Да се вижда ясно и разбираемо написаното на дъската, както и други спомагащи преподаването визуални действия. Съпътстващи видео записа трябва да бъдат вложени и всички прожектирани по време на лекцията материали (PowerPoint, видео, аудио и пр.)</p> <p>Видео лекциите представляват записи на лекционни материали, екранни снимки от работа с различни софтуерни и други продукти, и инструкции, представени от инструктора на даден курс. Предлага редица предимства като асинхронност на учебния процес, достъпност от всяко място, повишено задържане на вниманието на обучаемия, персонализация и адаптация към неговите индивидуални нужди, цели и умения, и други подобни.</p> <p>Учебният филм излага нагледно и непосредствено основни идеи от курса. Започва с увод (формулира основни положения) и завършва с обобщение. Ако се използва специална терминология, тя трябва да бъде разяснявана. Може да се изгражда като монолог, диалог или интервю, да съдържат откъси от филми, анимирани диаграми, статични кадри, всички прожектирани по време на лекцията материали.</p>
Изисквания към съдържанието обучителните видеоматериали:	<ul style="list-style-type: none">• Могат да бъдат разграничени три основни типа видеолекции:<ul style="list-style-type: none">○ Комбинация от презентация и звук, т.нар. „озвучена презентация”;○ Скрийнкаст - видеозапис на компютърен екран, различен от презентация и

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

комбиниран със звук;

- Смесен тип, притежаващ елементи от изброените вече типове.

Изборът към кой тип видеолекция да се насочи конкретния преподавател е оставен изцяло на него.

При подготовката ѝ следва да се имат предвид следните основни моменти:

- Изясняване на основната цел на лекцията - Придобиване на нови знания - представяне на фактологическа информация; Разбиране - организиране на информационни връзки между понятия; Практическо приложение - излагане на начина, по който информацията може да се използва.
- Определете на аудиторията (целевата група) – Тук трябва да се имат предвид преобладаващите стилове на учене на студентите и техните способности. Изборът на метод на преподаване трябва да се основава на стила на учене - визуален, аудио, дискусии, концептуализиране и др. Лекциите трябва да са предназначени за самостоятелна подготовка или екипно обучение, с отразена степента на предварително познаване на темата и специфичната терминология от страна на студентите.
- Добре е да бъде избран работен език за представяне на лекцията.
- Добро планиране на вниманието - Обикновено загубата на концентрация сред пасивно слушащите започва след 10-15 минута от началото на лекцията, което води до влошаване на ефективността на лекцията. Вниманието им може да бъде задържано по редица начини, като например: посочване на важността на дадена задача; поставяне на предизвикателства

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

	<p>и нови задачи; представяне на решения на проблем; временна смяна на контекста на преподавания материал; кратки почивки за 1-2 минути (при провеждане на лекция).</p> <ul style="list-style-type: none"> • При представянето на лекцията преподавателите може да се съобразят със следните насоки: <ul style="list-style-type: none"> ○ Маркиране на етапите на лекцията, преразглеждане на предишен учебен материал, акцент върху важните концепции, съпоставка и отношенията между тях, както и обобщение на най-важните; ○ Осигуряване на достатъчно време за всека една част от лекцията както и за паузи за асимилиране на преподавания материал; ○ Използване на занимателни елементи за ангажиране на студентите в процеса на обучение, като напр. диаграми, които студентите да завършат, въпросници и тестове за следене нивото на разбиране, кръстословици, дискусии и др.
<p>Примерна структура на обучителните видеоматериали:</p>	<p>1. Начало – Това е въведението в лекцията, с което се цели да се грабне вниманието на обучаемите, като в същото време ги въведе в тематиката на лекцията. Може да включва следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заглавна страница - Съдържа името на лекцията и преподавателя, както и друга информация; • Съдържание (план) на лекцията - Посочват се целите на лекция в контекста на учебното съдържание; • Очаквани резултати от обучението от тази лекция (не повече от четири или пет); • Препоръчителна литература;

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

- **Ретроспективен преглед на предаден по-рано материал** (ако е необходимо);
- **Бърз обзор на темата** - Включително практическата значимост на темата и използването на материала при оценяване върху него; целта е да се грабне вниманието на студентите, като в същото време те бъдат въведени в темата;
- **Слайд (метод) за привличане на вниманието на обучаемите**, например въвеждане на спорно твърдение в контекста на темата, уместен анекдот, личен случай от практиката (с подчертаване на проблемите), показване на кратък клип в YouTube по темата, демонстрация и др.

2. Основното тяло е по-голямата част на видеолекцията, където се представят и обясняват отделните концепции, идеи, технологии, примери и т.н. Един добър начин да се структурира това тяло е лекцията да представи всяка основна точка (защо тя е важна и как тя се отнася към останалите знания), да я развие в пълнота (доколкото това е възможно в лимитираното време), да покаже използването на знанията в различен контекст, да даде примери и да предвиди време за участие на самите студенти в лекцията - напр. чрез тестове, въпроси, дискусии.

3. Край (заключение) - може да съдържа:

- **Обобщаване на представените знания;**
- **Обобщаване на ползата от лекцията и постигането на целта;**
- **Предоставя литература и/или практически задачи за по-нататъшно задълбочаване в изучавания материал** (за самостоятелна работа);
- **Заключителен слайд.**

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Обърнете внимание!	<p>При изготвянето на обучителните видео материали трябва да се спазва следният алгоритъм:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изготвяне на материал за видеолекция/ учебен филм. 2. Сглобяване на видеолекция/ учебния филм. 3. Финализиране на видеолекцията/ учебния филм. <p>Добре е при подготовката на този учебен материал да се вземат предвид и спецификите за студентите със специални образователни потребности.</p>
---------------------------	--

7. Задания за разработване на курсови работи, реферати и други разработки

Същност:	Систематично изложение на учебен материал под формата на задания, задачи, казуси, въпроси и др., който трябва студентите в дистанционно обучение трябва да развият като самостоятелна работа.
Изисквания към съдържанието на заданието:	<ul style="list-style-type: none"> • Заданията за разработване на курсови работи, реферати и други разработки трябва да бъдат добре информационно обезпечени и да дават изчерпателна, пълна и точна информация за предмета на заданието. • Съдържащата се в тях информация трябва да помогне на обучаемите да извършат самостоятелен анализ на поставените проблеми. • Следва да могат помогнат и насърчат студентите към прилагане на теоретичните познания на практика, както и да ги поощри към получаването на повече знания. • Използване на ясен, разбираем и достъпен език. • Добре структурирано и лесно за използване съдържание.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

<p>Примерна структура на задание:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Описание на задачата. 2. Общи насоки за разработване. 3. Изисквания към разработката по отношение на структура, обем и съдържание.
<p>Обърнете внимание!</p>	<p>Препоръчително е да се спазват правописните правила при разписване на учебните материали и помагала.</p> <p>Добре е при подготовката на този учебен материал да се вземат предвид и спецификите за студентите със специални образователни потребности.</p>

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

VII. ПОДГОТОВКА НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА

Подготовката на ръкописите на учебните материали и помагала за самоподготовка, предназначени за дистанционна форма на обучение, се осъществява от съответната водеща катедра. При възлагане на учебна дисциплина преподавателят подготвя и предава в катедрата на електронен и на хартиен носител разработеното образователно съдържание в съответствие с учебния план и възможностите на интернет базираната университетска система за дистанционно обучение.

Разработените учебни материали и помагала за нуждите на дистанционното обучение се обсъждат в съответната водеща катедра и се взема решение за тяхното отпечатване и публикуване в системата. Ръководителят на водещата катедра внася утвърдените учебни материали и помагала за одобряването им от оторизираното звено за организирането, администрирането и управлението на дистанционното обучение от структурата на Университета по хранителни технологии – Пловдив (съгласно Правилника за устройството и дейността на УХТ).

Преподавателят придобива права на „автор по дисциплина” в програма за дистанционна форма на обучение, след писмено разрешение от Катедрения съвет, подписано от ръководителя на катедрата, което след утвърждаване от Факултетния съвет, представя в оторизираното университетско звено за дистанционно обучение.

При приемането от оторизираното звено на учебните материали и помагала за самоподготовка за нуждите на дистанционното обучение, водещите катедри представят още:

- Протокол от заседание на Катедрения съвет, на което учебните материали са обсъдени и предложени за публикуване в системата и за отпечатване.
- Рецензия от специалист в съответната научна област, в случай, че материалите ще бъдат издадени в тираж.

В случай, че учебните материали са вече публикувани, авторът описва публикацията и дава съгласие за възпроизвеждането ѝ на хартиен носител. При използване на чужди материали се посочва източника в съответната разработка.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Крайният срок за приемане на нови материали от оторизираното звено за дистанционно обучение, предназначени за следващата учебна година е месец декември, а срокът за актуализирането им в интернет базираната университетска система за дистанционно обучение е един месец преди началото на всеки семестър. Отговорността за подготовката и предоставянето на учебните материали и ресурси в определените срокове се възлага на ръководителя на водещата катедра.

След утвърждаване на учебните материали от оторизираното звено за дистанционно обучение и приемане на учебната документация от Академичния съвет, преподавателя получава потребителско име, парола и служебен e-mail адрес, и е длъжен да публикува материалите върху университетската интернет базирана система най-късно до приключване на текущата учебна година.

Оторизираното звено за организирането, администрирането и управлението на дистанционното обучение от структурата на Университета по хранителни технологии – Пловдив, оказва съдействие на преподавателите при подготовката и публикуването на материалите върху интернет базираната система за дистанционно обучение.

Периодичното актуализиране на учебните материали в платформата за дистанционно обучение се извършва от съответните преподаватели – автори на конкретното учебно съдържание.

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

VIII. КАЧЕСТВО НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПОМАГАЛА

Качеството на дистанционното обучение зависи от качеството на учебните материали и помагала.

Системата за оценка качеството на учебните материали и помагала включва следните показатели:

№	Показател	Скала за оценка		
		Да	Не	Не е приложимо
1	Съдържанието на учебния материал/ помагало съответства на утвърдените учебна програма и план			
2	Представяне на учебния материал по начин, съответстващ на съвременното ниво на развитие на науката, съвременното състояние на предметната област и дидактическите изисквания			
3	Пълнота на учебния материал/помагало и съответствието му със структурата на модела			
4	Наличие на средства за самоконтрол на студентите при усвояване на учебния материал			
5	Съдържанието на учебния материал/ помагало съответства на съвременното ниво на съответната дисциплина. При оценката следва да се вземе предвид честотата на корекция съдържанието на учебния материал/ помагало и датата на последно внесените изменения.			
6	Положителна оценка от Факултетния съвет			

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0008
„СТЪПКА КЪМ НОВО ОБРАЗОВАТЕЛНО БЪДЕЩЕ С
ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

7	Учебният материал е представен във формата на:			
	Традиционен материал, превърнат в електронен вид без преработка на съдържанието му			
	Статичен хипертекстов материал			
	Мултимедиен материал или мултимедиен материал с аудио и/или видео фрагменти			
	Материал с интерактивни фрагменти и елементи на изкуствен интелект			
8	Наличие на методически насоки по изучаваната дисциплина			
9	Съответствие на стила, характера и изложението на учебния материал с потребностите			
10	Възможности за адаптиране на учебните материали/ помагала спрямо индивидуалните потребности на студентите			
11	Наличие на допълнителни учебни и методически ресурси (задачи и тестове за самостоятелна работа, указания за подготовка на курсови работи и разработки по темата, ръководства и др.), които допълват съдържанието на учебните материали и помагала			
12	Съответствие с препоръките за правописни правила, текстообработка (употребата на шрифтове, размери на символите, подходящо използване на цветове и др.), използването на графики и снимки, синхронизиране с аудио и видео ефекти			
13	Запазване и съхранение на резултатите от текущите оценки и изпълнението на			

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката

	упражненията			
14	Преобладаващ брой на студентите, получили високи оценки (от 5 до 6) при проверка на знанията им по съответната дисциплина			
15	Преобладаващ брой на студентите, получили ниски оценки (от 2 до 4) при проверка на знанията им по съответната дисциплина			

След оценката на учебните материали и помагала по гореописаната система и на базата на получените резултати може да се направи следната им класация за качество:

- Учебни материали и помагала с високо качество - от 75 до 100% от общия брой на отговорите е „Да”.
- Учебни материали и помагала с добро качество - от 49 до 74% от общия брой на отговорите е „Да”.
- Учебни материали и помагала със задоволително качество - от 23 до 48% от общия брой на отговорите е „Да”.
- Учебни материали и помагала с незадоволително качество - до 22% от общия брой на отговорите е „Да”.

Периодичността на измерване на качеството на учебните материали и помагала следва да бъде след приключване на всяка една учебна година. Получената оценка може да се счита за основание за пристъпване към актуализация на учебните материали и помагала, към тяхното информационно допълване и обогатяване с допълнителни ресурси.

Измерването на качеството на учебните материали и помагала за дистанционно обучение ще бъде съобразено и осъществено по реда на утвърдената в Университета по хранителни технологии – Пловдив Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението (СОПКО).

Инвестира във вашето бъдеще!

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Университет по хранителни технологии – Пловдив носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието и науката